

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Vredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon vredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelak „Jutra“ v Ljubljani v Poštni škatli št. 11.406

Ustvaritev nemške tretje države

POPOLNO NOTRANJE EDINSTVO NEMŠKEGA NARODA.

Na dan prve obletnice popolne Hitlerjeve zmage v Nemčiji, je bil na seji državnega zbora, ki ga tvorijo seveda sami narodni socialisti, ob ogromnem navdušenju sprejet zakon o reviziji državne ustave, ki pomeni zlasti z ozirom na notranjo ureditev in upravo zgodovinsko ločnico med preteklostjo in bodočnostjo. Če pa hočemo v celoti razumeti veliko pomembnost te ločnice, moramo poseči najprej v preteklost Nemčije. Srednjeveški fevdalni sistem je razcepil nemški narod na celo vrsto kraljevin, kneževin, velikih vojvodin, vojvodin itd. V nekaterih dobah preteklosti so tvorile te edinice nemško »državno zvezo«, v drugih so pa bile popolnoma ločene med seboj, vsaka država zase. Prva tendenca po združitvi se je pojavila že za časa velikih Napoleonovih zmag, toda veliko obetajoče leto 1813. je poteklo brez uresničenja tega ideala. Tudi velikonemško gibanje okoli nemirnega leta 1848. ni rodilo enotne nemške države. Ustvaritev te misli je bila pridržana »železnemu« kancelarju knezu Bismarcku, ki je l. 1871. ustvaril nemško cesarstvo.

Delo, ki ga je opravil Bismarck, ni bilo pomembno samo za Nemce, marveč tudi za vso Evropo. S svojo železno roko je strl odpor nemških knezov in jih podredil pruskemu kralju kot cesarju celokupne Nemčije, seveda brez avstrijskih, katere je izločil in jih pustil v sklopu monarhije hiše Habsburžanov, da vrše med drugimi narodi (Slovenci, Čehi, Poljaki, Madžari itd.) svoje germansko poslanstvo. Toda cesarstvo, ki ga je ustvaril kancelar knez Bismarck, (po današnji hitlerjevski terminologiji »druga država«), je ostalo v bistvu le zveza nemških kneževin. Poleg enote nemške države so obstajale nadalje tudi zvezne države z docela nespremenjenimi mejami, take, kakor so jih ustvarila zgodovinska naključja; in poleg nemškega cesarja so vladali še nadalje kralji, knezi, vojvode itd. Vsaka teh zveznih držav je imela poleg svojega vladarja tudi svojo vlado z ministri, svoj parlament s poslanci in najširšo avtonomijo. Ta samostojnost je bila v nekaterih primerih tako velika, da so imele vlade v Berlinu svoje poslanike (n. pr. Bavarska), svojo vojsko, svoje državljanstvo itd. Vsega tega Bismarck ni odpravil in ni mogel odpraviti. Bil je toliko dalekoviden, da je še pravočasno spoznal, da se mu ustvaritev »druge države« posreči lahko samo tedaj, če izkaže zgodovinski tvorbam vse spoštovanje. In takrat je bilo zgodovinsko pravo velika moda! S svojo veliko državniško modrostjo je tako ustvaril temelj za Hitlerjevo »tretjo državo«, katere brez Bismarckove »druge« ne bi bilo!

V nemškem cesarstvu, v Bismarckovi »druge države«, se je nemški narod, ki je

bil jezikovno in kulturno že zdavnaj prepričan ena sama enota, stapiljal polagoma tudi v politično in gospodarsko enoto. Ta proces je trajal okoli 60 let, torej dovolj dolgo, da ni bilo potrebno nobeno naglo in škodljivo forsiranje z zunanjimi sredstvi. V tej dobi so se sicer vedno našli posamezniki, ki se jim je zdel ta naravni proces prepočasen, toda svojih centralističnih sanj vendarle niso mogli uresničiti. L. 1918. je sicer z revolucijo odstranilo ne samo cesarja, marveč tudi kralje, kneze, vojvode itd., toda zvezne države so ostale. Socialni demokrati so bili še preslabotni, da bi bili ustvarili »tretjo državo« in mimo tega tudi niso pojmovali svojega pravega zgodovinskega poslanstva ter so zato izgubili ne samo vlado, marveč tudi nadaljnjo možnost obstanka. Prav tako so propadle v zadnjih 14. letih razne tendence posameznikov, ki so se zavzemali za centralizacijo, katero so pa pojmovali preveč brutalno in bi bili z njo gotovo več škodovali kakor koristili. Izvedbo teh načrtov in realizacijo resnične »tretje države«, torej popolno dovršitev po Bismarcku začete delo, je zgodovinska pridržala šele Hitlerju in njegovim narodnim socialistom, usodni korak je pa bil storjen v torek 30. januarja na seji državnega zbora, toda dejansko starega reda že prej ni bilo več, ker so ga hitlerjevci ukinjali vse lansko leto.

Po novi ustavi preneha vsaka suverenost zveznih držav, njihovi »državni namestniki« so od centralne vlade v Berlinu postavljeni funkcionarji, njihove vlade pa samo upravni organi centralne uprave, ki mora biti povsod enotna. Po členu 1. reforme se parlamenti zveznih držav ukinjajo, pa členu 2. se odpravljajo suverenitetne pravice, po členu 3. se ukine volitev predsednikov odnosno namestnikov, po členu 4. se pa pooblašča osrednja državna vlada, da izvede popolno preureditev. Toda kdor bi mislil, da hoče narodni socializem izbrisati absolutno vsako samoupravo, kakor se je napačno razglašalo, bi se temeljito motil. Meje dosedanjih zveznih držav ostanejo in bodo te države kot dežele tvorile še nadalje upravne in samoupravne enote. Tako je narodni socializem ohranil spoštovanje do zgodovine in tudi vse ono, kar je upravno potrebno decentralizacije, ker bi radikalna centralizacija lahko več škodovala kakor koristila! Odpravil je torej zelo posrečeno samo tisto, kar je bilo kvarnega in zaradi zastarelosti potrebam nove dobe ter enotnosti nemškega naroda neustrezajočega. S tem je pokazal veliko zrelost, in dosegel pritrjevanje celokupnega naroda, razen članov bivših dinastij in tistih, ki jih reforme osebno zadevajo. »Tretja država« je s tem dobila prve stvarne temelje! Pred nami je vstala do kraja zedinjena Nemčija!

—r.

Še tri leta Macdonaldove vlade

SPORAZUM V SEDANJI VLADI. — BOJ PROTI KRITIKI MACDONALDOVE POLITIKE. — DELOVNE SMERNICE.

LONDON, 5. februarja. Neki liberalni list objavlja poročilo, da so člani Macdonaldove vlade sklenili prijateljski sporazum, v smislu katerega bi ostala sedanja vlada na krmilu države do sprejetja državnega proračuna za leto 1936. Iz tega sklepa list, da prihodnjih volitev ni pričakovati pred potetjem ali jesenjo leta 1936. Ta sporazum je bil sklenjen prejšnji teden na seji vlade in predvideva naslednje tri glavne naloge vlade: 1.

Poskuša naj se onemogočiti kritika, ki neprestano narašča in ki je naperjena proti predsedniku vlade Macdonaldu ter njegovi politiki. 2. Ustanovi naj se poseben ministriški odbor z nalogo, da poišče način, kako bi se vlada najuspešneje preborila skozi bodoče debate v zbornicah. 3. V vladni politiki naj se zagotovi in zavaruje kontinuiteta, zlasti kar se tiče raznih zakonskih osnutkov glede industrije, ki se pravkar izgotavljajo.

Zmeda v Franciji se nadaljuje

SPOR V PRVI DALADIERJEVI VLADI IN REKONSTRUKCIJA. PROGLAS BOJEVNIKOV. ZA JUTRI SE PRIPRAVLJAJO V PARIZU VELIKE DEMONSTRACIJE PROTI VLADI.

PARIZ, 5. februarja. Na sobotni seji ministrskega sveta, ki ji je predsedoval predsednik republike Lebrun, so podali po temeljiti in živahni razpravi o sankcijah, ki naj jih vlada izvede proti osebnostim, ki so se kompromitirale v zadnjih velikih finančnih škandalih, novi finančni in vojni minister Pietri in Fabry ter državni podtajnik za strokovni pouk Doussain ostavko na svoja mesta. Te ostavke so posledica Daladierjevega sklepa, ki je z namenom, da si utrdi z naklonjenostjo socialistov stališče svoje vlade v parlamentu, imenoval dosedanjega pariškega prefekta Chiappea za generalnega rezidenta v Marokku. V tem so videli odstopiški desničarski centrumaši spremembo v načelnem stališču vlade. Chiappe je odklonil svoje novo mesto, češ, da mu je bila s tem izrečena nezaupnica, njegovemu stališču pa se je pridružil tudi seinski prefekt Renard, ki je odstopil. Na podlagi teh dogodkov je izvršila vlada več pomembnih sprememb na višjih mestih državne uprave. Daladier po lastni izjavi odklanja vsako polemiko z listi in se hoče boriti za popolno razčiščenje vseh umazanih afer, zlasti pa Staviskega.

PARIZ, 5. febr. Zveza bivših bojovnikov je naslovila na prebivalstvo proglas, ki so ga objavili današnji ju-

trnjiki. Bivši bojovniki iz seinskega departementa se v tem proglasu izjavljajo proti Daladierjevimi ukrepom in njegovim sankcijam v razčiščevalni akciji Staviskega afere, zlasti pa proti suspenziji pariškega policijskega prefekta Chiappea. V proglasu se pravi, da je na ta način notranji minister Frot izkazal svojo »hvaležnost« policijskemu prefektu Chiappeu za njegovo uspešno in nepristransko delo. Svoječasni stisk roke je bil v resnici Judežev poljub, ker je Frot že 24 ur pozneje odstavil Chiappea z njegovega mesta in predlagal njegovo imenovanje za generalnega rezidenta v Maroku. Chiappeu nihče ne more ničesar nekorektnega očitati, ker je bil vseskozi skrajno vesten, dostojen in zanesljiv človek. V proglasu nastopajo bojovniki najostreje proti krvavim kupčijam s kandidaturami in vprašujejo, ali naj bo to boj Daladierja pod geslom »Hitro in ostro«? Končno se še poziva prebivalstvo, da sodeluje jutri, v torek, zvečer ob 8. uri pri velikih protivladnih demonstracijah. Podoben proglas je izdala tudi patriotska mladinska liga. V proglasu, ki je nalepljen na vseh kandelabrih, se poziva mladina k protivladnim demonstracijam jutri zvečer.

Paratiranje balkanskega pakta

PAKT BO PODPISAN PRIHODNJE DNI V ATENAH IN BO TAKOJ NASTO SPOROČEN JAVNOSTI.

BEograd, 5. februarja. Po včerajšnjem celodnevem posvetovanju so se sinoči zunanji ministri Jugoslavije, Rumunije, Grčije in Turčije sestali v kabinetu našega zunanjega ministra dr. Jevtića in ob tej priliki parafirali pravkar sklenjeni pakt o balkanski zvezi. Po banketu, ki je sledil temu svečanemu aktu, so zunanji ministri tujih držav zapustili Beograd in se vrnili v domovino. Na dvočevnih pogajanjih so zunanji ministri štirih balkanskih držav sestavili končno bese-

dilo pakta, ki bo po soglasnem sklepu v teku enega tedna podpisan v Atenah. Besedilo pakta bo objavljeno takoj, ko bo pakt podpisan. Tako bo se dal mir na Balkanu zagotovljen zopet za daljšo dobo in je pričakovati, da se bo paktu kmalu pridružila tudi Bolgarija. Balkanskemu paktu po splošnem mnenju ne more nihče ničesar očitati, ker sloni na sodelovanju z Društvom narodov in na podlagi Kelloggovega pakta.

Potovanje lorda Edena v Pariz, Berlin in Rim

LONDON, 5. februarja. Uradno se poroča, da bo lord Eden odpotoval v četrtek v Pariz, od tam pa v Rim in Berlin. Zaenkrat angelška vlada ne namerava postaviti nobenih konkretnih predlogov, da bi se dosedanja procedura diplomatskih pogajanj spremenila ali da bi se pogajanja vodila po kakih novi metodi. V osebnem kontaktu s predstavnikoma francoske, italijanske in nemške vlade bo poskušal Eden najti preliminarni sporazum, ki bo omogočil Nemčiji vrnitev v Ženevo in njeno ponovno sodelovanje pri delu razorožitvene konference.

MUSSOLINI ZA MLADINO.

PARIZ, 5. februarja. V nekem intervjuu, ki ga je dal nekemu sodružniku pariškega »Intransigeanta« predsednik italijanske vlade Mussolini, se govori o potrebi nuditi mladini možnost, da pokaže svoje sposobnosti. Po Mussolinijevih besedah je treba mladini omogočiti, da pokaže, kaj zmora in jo je celo

treba potiskati v tej smeri naprej. Treba ji je dati v občinskih in oblastnih odborih, kakor tudi v zakonodajnih telesih ona mesta, ki jih zasluži. Človek 60-letnega več velike fizične niti intelektualne moči. Judje 50 in starejših let morejo biti le šefi. Svoja izvajanja je Mussolini končal z živahnim pridarkom: »Gerontokracije še nikdar niso rodile nič dobrega!«

LIŠKA PROGA SE VEDNO NERABNA.

ZAGREB, 5. febr. Liška proga je zaradi zadnjih silnih snežnih viharjev še vedno zasnežena in zaprta za vsak promet. Na najnevarnejših točkah okrog Zrnanje je vihar nanesele na progo snežne zamete, visoke 2.5 do 5 metrov. Velike delavske kolone so na delu, da čimprej očistijo progo snega in omogočijo vzpostavitev vsaj zasilnega železniškega prometa in zvezo s Splitom. Pričakovati je, da bo burja kmalu ponehala in bo proga že v nekaj dneh pričela služiti svojemu namenu.

Dnevne vesti

Mestni župan in podžupan odsotna. Mestni župan g. dr. Lipold in podžupan g. Rudolf Golouh, ki sta tudi banovinska svetnika, sta odpotovala v Ljubljano, kjer se bosta udeležila zasedanja banovinskega sveta. Njune posle opravlja magistratni direktor g. Rodošek.

Iz konzularne službe. Dosedanji generalni konzul dr. Niko Mirošević je premeščen na Reko, za njegovega naslednika pa je imenovan dosedanji upravnik poslov na jugoslovanskem konzulatu v Kairu dr. Anton Novačan iz Celja.

Tolmač madžarskega jezika. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetniškega pripravnika dr. Lippaja za stalno zaprišeženega tolmača za madžarski jezik pri mariborskem okrožnem sodišču.

Iz državne službe. Pri tukajšnjem okrožnem sodišču je upokojen izvršilni uradnik Anton Volk.

Novo ordinacijske ure. Šef kirurškega oddelka mariborske bolnišnice dr. Čerinič Mirko ordinira od 11. do 13. Gospoška 49, tel. 23-58.

ISSK MARIBOR

Novosadske pevke v Mariboru. Z opoldanskim osebnim ljubljanskim vlakom je prispel danes v Maribor novosadski ženski pevski zbor pod vodstvom dirigenta g. Svetolika Paščana. Maribor je priredil pevkam priraden sprejem in jih je v imenu mariborskih pevcev pozdravil predsednik pevskega zbora Glasbene Matice g. Arnuš, v imenu mestnega prebivalstva pa predsednik Glasbene Matice, upokojeni gimnazijski ravnatelj g. dr. Josip Tomišek. Za iskren bratski sprejem se jim je zahvalil vodja zbora g. Paščan, nakar so se pevke v spremstvu nekaterih mariborskih pevcev podale v mesto. Danes popoldne si bodo ogledale zanimivosti našega mesta, jutri zvečer pa bodo priredile pevski koncert v veliki kazinski dvorani.

Socialna demokratska stranka Jugoslavije ustanovljena. Na kongresu v Beogradu, ki so se ga udeležili socialistični delegati tudi iz drugih držav, je bila ustanovljena včeraj Socialna demokratska stranka Jugoslavije. V svojem programu priznava monarhijo in državno edinstvo. Pristopila je tudi k drugi socialistični internacionali v Curihu.

Aretacija slovenskega pisatelja Bevka. Preteklo soboto je bil klican na policijo v Gorici znani slovenski pisatelj France Bevka. Iz neznanih vzrokov so ga aretirali in pridržali v zaporu ter niso o tem niti obvestili pisateljevih svojcev, katerim ni znano, če je v zaporih v Gorici, ali pa so ga prepeljali kam drugam.

Važno za izvoznike. Zavod za pospeševanje naše zunanje trgovine opozarja izvoznike, ki bi želeli izvoziti do konca marca pohištvo iz upognjenega lesa, opako in konzerve rakov v Avstrijo, naj takoj pošljejo prijave na zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd. Na prijave morajo biti navedeni točni podatki izvoznika in naslov avstrijskega kupca, navedena pa mora biti tudi količina blaga.

Kolkovanje prijav o neodanih stanovanjih in lokalih. Kakor je znano, odpisujejo davčne oblasti zgradarino na prazna odnošno neoddana stanovanja in lokale za čas dokler so prazni, če lastnik v roku 14 dni predloži pismeno prijavo, da je stanovanje ali lokal prazen, in če zopet v roku 14 dni oblasti prijavi, da je stanovanje oddal. Take prijave so se doslej predlagale nekolkovane. Zakon o taksah pa ne pozna takih kolka prostih prijav, razen onih, ki so oproščene kolkovanja po specialnih zakonih. Zato je finančno ministrstvo odredilo, da morajo lastniki stanovanj in lokalov take prijave kolkovati s kolkom za 5 Din.

Pravkar je izšla knjiga »Zimski vodnik po Sloveniji« izpod peresa odličnega poznavalca naših planin g. R. Badjure. Knjiga izčrpno obravnava najlepše smuške ture širom slovenskih planin in vsebuje seznam zimskosportnih postojank in zavetišč, zaradi česar jo turistom in sportnikom prav toplo priporočamo. Dobi se proti ceni Din 50.— pri Turistoprometni zvezi, Tourist Office »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35.

Iz Slovenskega mariborskega obrtniškega društva. Na vprašanja nekaterih obrtnikov sporoča odbor Slovenskega obrtniškega društva sledeče: Društvo je gospodarsko in kulturno združenje narodnozavednega obrtništva na področju mariborskega okrajnega sodišča s sedežem v Mariboru. Namen društva je, širiti stanovsko zavest in krečiti stanovski ponos med obrtniki; pospeševati strokovno in splošno naobrazbo obrtnikov in obrtniškega naraščanja; gojiti medsebojno spoznanje in prijateljstvo med članstvom, pridobivati ugled in vpliv obrtništva v javnem življenju ter zastopati splošne stanovske interese v vseh vprašanih gospodarskega in kulturnega značaja. V dosego tega namena se društvo poslužuje vseh dovoljenih sredstev, predvsem pa prireja strokovna zborovanja, sestanke, predavanja, gospodarskega in izobraževalnega značaja, razstave izdelkov v lastni režiji ali v družbi z drugimi znamenitejšimi podjetji, pospešuje ustanavljanje obrtniških učilišč, prireja poučne tečaje ter podpira take ustanove iz lastnih sredstev. Nadalje zastopa društvo koristi obrtniškega stanu pred oblastmi, uradi in njihovimi predstavniki, uvaja in pospešuje naprave za izboljšanje obratovanja in obrtniškega gospodarskega položaja, snuje in pospešuje socialne naprave v korist samostojnih obrtnikov, njihovih svojcev v družbenem okolju pa tudi izven okoliša, daje svojim članom pojasnila in nasvete, posreduje za delo in delovne moči ter skrbi za kulturno izobrazbo obrtniškega stanu in njegovega naraščanja.

UNION 12 FEBRUARJA

Danes v ponedeljek večer eksperimentov gospoda Svengalija v »Veliki kavarni«.

Dohodki mariborske carinarnice. V mesecu januarju so znašali dohodki tukajšnje glavne carinarnice skupno 3 milijone 733.596 Din, in sicer dohodki uvoza 3 milijone 705.946 Din, izvoza pa Din 27.650.

Nalezljive bolezni. V naši banovini je v času od 15. do 21. januarja obolelo za tifusom 21 oseb, škrlatinko 32, za otročnično vročico 5, za vnetjem priušesne slinovke 24, za davico 153, za šenom 24, za otrpnenjem tilnika, hripi in ošpicami po 2 oseh, za grižo pa 1. Skupno je umrlo za nalezljivimi boleznimi 7 oseb.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 10. številki: Zakon o dodatnem aktu k mednarodni konvenciji o prevozu blaga po železnicah; uredbo o organizaciji oddelka za gradnjo železnic pri prometnem ministru; nadalje pravilnik o sestavljanju predložene bilance denarnih zavodov, ki se hočejo koristiti s predpisi uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov; norme o lastnostih in preizkušanju asfaltnih emulzij za spojno snov pri gradnji cest; razne razpise in objave o mednarodnih konvencijah in odločbe o ustanovitvi davčne uprave za mesto Maribor ter razne objave iz »Službenih novin«.

Znižana vožnja gostilničarjev za zvezni občni zbor v Mariboru. Prometno ministrstvo je dovolilo 20odstotno znižano vožnjo p železnici nedeležencem hčnega zbora Zveze gostilniških združenj, ki bo 8. t. m. v Mariboru. Udeleženci naj kupijo celo karto, za povratek pa bodo plačali polovico proti izkaznici, da so se občnega zbora udeležili.

Dar. Dijaški kuhinji v Mariboru je poklonil profesorski zbor tukajšnje klasične gimnazije v počastitev spomna na pokojnega profesorja g. Nikolaja Žagarja 206 Din, zakar mu izreka odbor najlepšo zahvalo.

Zahvala. Obitelj Jančarijeva, hotel »Zamorec«, je darovala namesto venca na grob duhovnega svetnika g. Martina Petelinška tukajšnji gasilski četni in reševalnemu oddelku znesek 100 Din, zakar se ji uprava iskreno zahvaljuje.

Starešine »Triglava« in »Jadrana« se bodo sestali na prijateljskem sestanku jutri v torek ob 20. uri v lovski sobi pri »Orlu«. Vljudno so vabljent izven Maribora stanujoči starešine, da se sestanka udeležijo, če jim je to mogoče.

Na pestrem sporedu koncerta »Novosadskega ženskega muzičkega udruženja« so zastopani skladatelji: Gotovac, Nastasijevič, Lajovic, Manojlovič, Koniovič, dr. Milojevič, dr. Plamenac, Papanopolulo, Živković, Ravnik, Paščan. O nastopu zbora v Pragi pišejo »Narodni Listy« Praha 15. XI. 1932. »Novosadsko žensko muzičko udruženje« je izzvalo s svojim koncertom vihar navdušenja, kakršnega dostojanstveno tiha dvorana mestne biblioteke še ne pomni. In to po vsej pravici. V vseh stavljnih nalogah, tudi v najtežjih, se ta ženski zbor odlikuje z intonačno sigurnostjo, z ritmično preciznostjo in gibčnostjo ter z zanosnim globoko občutnim podajanjem. To navdušenje in vdanost do petja prenaša na pevke njihov vodja, dirigent g. Svetolik Paščan. Uverjeni smo, da ne bo nikogar izmed glasbo ljubečera občinstva, ki bi manikal na koncertu jutri 6. februarja v kazinski dvorani.

Ipavčeva pevska župa poziva vse pevke in pevce včlanjenih društev k polnoštevilni udeležbi na koncertu bratskega Novosadskega žen. muz. udruženja, ki bo v torek 7. t. m. v kazinski dvorani.

Ljudska univerza v Mariboru. Opozarjamo na dve interesantni in zelo aktualni predavanji iz tekočega socialnega cikla, ki jih bo imel Mariborčanom zelo priljubljeni in izborni predavatelj univ. prof. dr. Milan Ivšič iz Zagreba. V četrtek 8. februarja bo predaval o bistvu kapitalizma, o njegovem razvoju od začetka do danes. O kapitalizmu so razširjeni dokaj nejasni pojmi in je zelo potrebno, da gledamo ostreje in jasneje na ta največji gospodarski pojav preteklega stoletja. V drugem delu tega predavanja bo govoril g. profesor o boljševizmu, tem, četudi nezakonskem otroku kapitalizma. V petek 9. t. m. bo pa predaval o fašizmu.

Zopet pomembno planinsko predavanje. V sredo 7. t. m. bo priredil smučarski odsek SPD zopet velezanimivo planinsko predavanje. V Maribor pride ta gđ. Mohorčičeva iz Ljubljane in Celjan g. Kopinšek, ki nam bosta pripovedala zanimive dogodivščine iz lanskih pohodov na kralja evropskih alp Mont Blanc in na sloviti Matterhorn. Predavanje bodo spremljali številni posnetki.

REDUTA

Radio Ljubljana. Spored za torek 6. t. m. Ob 11: šolski radio: »Ob obletnici Vodnikovega rojstva«; 12.15: slovenska instrumentalna reproducirana glasba; 12.45: poročila; 13: čas, češka narodna glasba na ploščah; 18: češka natiček; 18.30: havajske kitare in ksilon v reproducirani glasbi; 19: francoščina; 19.30: na razvalinah Sijama; 20: radio orkester, plesna glasba; 20.45: samospeli ge. Joštove; 21.15: harmonika solo; 22: čas, poročila, 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Danes ponedeljek zadnji dan: Doveči žive. Od torika pa do vključno četrta na splošno zahtevno nepreklicno zadnjikrat: Pesem za Te. Jan Kiepura, Paul Kemp, Paul Hörbiger, A. R. Roberts, Jenny Jugo. V predpripravi: Eden najlepših in najboljših filmov te sezone: »Solčni in senčni dnevi malega pobalinar«. Velefilm v nemškem jeziku. Valace Berry, Jackie Cooper.

Kino Union. Do vključno torika krasni film petja »Pesem o sreči« s slavnim tenorjem H. E. Grohom. Od srede dalje »Spioni v pasti«, prvovrstni film nape-te vsebine s Paulom Hartmannom in Mady Christian.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno mlo iztrebljenje črevesa.

Smrtna nesreča Ptujčana v Splitu. Na Svečnico se je pri veliki avtobusni nesreči v Splitu ubil g. Mirko Perše, ki je služil svoj kadroški rok v Divuljah pri hidroavionskem oddelku. Pokopali so ga danes na pokopališču v Splitu. Bodi mu ohranjen časten spomin, preostalim naše sožalje!

Ponesrečen motociklist. Na povratku iz Kamnice je doletela včeraj popoldne na Aleksandrovi cesti stanujočega mehanika Otona Dadijeja hujša nezgoda. Padel je z vozila in si zlomil levo nogo pod kolonom. Zdravi se v bolnišnici.

Naravno gledališče

REPERTOAR

Ponedeljek, 5. februarja: Zaprtó.
Torek, 6. februarja ob 20. uri: »Okence«. Red C. Znižane cene.
Sreda, 7. februarja ob 20. uri: »Koncert zbora donskih kozakov«. Izven.
Četrtek, 8. februarja ob 20. uri: »Štambulska roža«. Red A.

Koncert zbora donskih kozakov bo v mariborskem gledališču v sredo 7. t. m. Ta zbor, ki šteje 35 grl ter ga vodi Sergej Žarov, je v poslednjih mesecih koncertiral s kar najsijajnejšimi uspehi po Ameriki. Kritike pravijo o njem, da je najkrasnejši zbor, ki so ga kdaj slišali ter žanje povsod orkane odobravanja. Donski kozaki so tudi v Mariboru pred dvema letoma pred nabito polno unionsko dvorano navdušili občinstvo. Rezervirajte si pravočasno vstopnice! (Tel. 2382)

Prihodnja dramska premiera bo v kratkem. Uprizore Devalovo »Gospodično«, jako zanimivo komedijo, ki je bila njena krsna predstava pred dvema letoma v Parizu in jo odtedaj uprizarjajo po vseh velikih odrih. Režira Skrbinšek, v večji ulogi nastopi M. Mlekuseva, ki je lani v »Bogu maščevanja« pokazala prav lep talent. Gospodično igra Kraljeva, v ostalih ulogah so zanosleni Savinova, Starčeva, Čepičeva, Križajeva, P. Kovič, Skrbinšek, Nakrst, Furijan in Blaž.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

S sankaljšča v bolnišnico. V soboto popoldne se je sankal na Meljskem hribu učenec 5. razreda osnovne šole Anton Plavčak iz Trstenjakove ulice, ki je zavozil z vso silo v neko drevo in se precej občutno poškodoval na glavi. Reševalci, ki so bili poklicani na pomoč, so malega ponesrečenca prepeljali v bolnišnico.

Nezgodá otroka. Predvčerajšnjim je padel 5letni delavčev sin Jože Vrtar iz Ribnice na Pohorju tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Tudi smučke krađejo. Neki »športnik« dolgoprstnež je izmaknil predvčerajšnjim nadstražnikovi hčerki Anici Remčevi na Meljskem hribu smučči, vredne 400 Din. Smučči nosijo znamko trgovine »Gorec, nasl. Auerhammer« iz Ljubljane. Pred nakupom se športniki svare.

Tatvina kolesa. Mehniku Miroslavu Borovku iz Koroščeve ulice je bilo v soboto popoldne ukradeno izpred neke trgovine v Sto'ni ulici kolo znamke »Riksi«, vredno 1400 Din. Kolo je rdeče pleskano in ima tovarniško številko 295001.

»NOČ SMEHA«

Tatvinski obisk v stanovanju. V soboto popoldne je ugotovila pleskarjeva žena Marija Žečzna na Vodnikovem trgu, ko se je vrnila iz mesta domov, da ji je nekdo odnesel z omare v predsobi kuhinjsko tehtnico in skrinjico s 7 utežmi. Ob enem se je spomnila, da je srečala v domači veži nekega neznanega mladeniča, ki je nosil pod pazduho sumljiv zavoj. Vse poizvedovanje po neznanca je ostalo doslej brezuspešno.

Tudi »senzacija«. Predvčerajšnjim popoldne se je strlo posestniku Aložiju Peternelu iz Kamnice, ko je vozil na svoje polje gnoj, na Grajskem trgu pri vozu eno zadnjih koles, zaradi česar se je voz nagnil in se je gnoj prekucnil na trg. Nabralo se je na kraju »izrednega dogodka« precej zija in »strokovnjakov«, s katerih nasveti je posestnik izmenjal kolo, gnoj zopet naložil in odnel. Vendar dogodek v pustnem zimskem dolgočasu.

Tri najdbe. Pri tukajšnji policiji so se predvčerajšnjim zglasili kar trije nošteni najditelji, ki so oddali nar otroških copat, najdenih v Koroščevi ulici, malo usnjato ročno torhico, najdeno v Cafovi ulici in moško srebrno uro, najdeno na planinskem plesu v unionski dvorani.

Težave našega avtomobilizma

OBČNI ZBOR SEKCIJE AV TOMOBILSKEGA KLUBA.

Včeraj dopoldne je imela mariborska sekcija Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije svoj 9. redni občni zbor v hotelu »Orele«. Občni zbor je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Ferdo Pinter. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebno pa narodnega poslanca g. Krejčija, nato pa je podal izčrpno predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Pri nas ni pravega razumevanja za upravičene težnje avtomobilizma, in to zlasti ne glede obdavčenja. Namesto da bi se takse znižale in uredile ceste, smo dobili predloge za novo povišanje cen pogonskega sredstva, ki je že stopilo v veljavo. Zaman je klub opozarjal, da so bremena že sedaj previsoka. Tako plača kupec avtomobila, ki stane 100.000 Din, samo v prvem letu na vseh dajatvah Din 53.000. Intervencije, resolucije in prošnje so bile brezuspešne, in tako se je zgodilo, kar se je moralo. Avtomobilska kolona se je pričela umikati in hupe so na Silvestrovo zadnjič v polnem številu zadonele. V letu 1933 je bilo v dravski banovini registriranih 1575 osebnih, 633 tovornih avtomobilov in 935 motociklov. Prvega januarja 1934. pa je bilo odjavljenih 50% osebnih in 28% tovornih avtomobilov ter 58% motociklov. Odstotek je ogromen, čeprav je mariborska sekcija svetovala članstvu, naj ne odjavi vozil in naj počaka. In res, navsezadnje so številne intervencije in resolucije na pristojna mesta in na naše poslance le pomagale, tako da so predvidene nove davščine po zunanjih znakih za avtomobil odstavljene z dnevnega reda. Zato gre zahvala našim poslanecem, ki so se potrudili, da se je na novo zamišljeni davek na motorna vozila opustil. Avtomobilski klub pa ni zadovoljen s tem, da je strah novih dajatev odstranjen, temveč dela naprej in ne bo prej miroval, dokler ne bodo dosedanje dajatve še znižane. Doselej plača tisti, ki vozi na leto 50.000 km, in tisti, ki prevozi 5000 km, iste pristojbine. Avtomobilski klub zastopa stališče, da se vse dajatve motornih vozil, to so državne, banovinske, občinske in na pneumatico pretvorijo v eno, in to je v povišanje davka na pogonsko sredstvo, na bencin, in sicer 1 Din od 1 kg.

Centrala Avtomobilskega kluba v Beogradu je odlikovala oba podpredsednika

mariborske sekcije gg. dr. Robiča in Pugla s srebrno iglo za zasluge za avtomobilizem. V preteklem letu je sekcija odlikovala šoferje, ki zvesto služijo 5, 10 in 20 let. Za poplavlence je mariborska sekcija darovala 1000 Din, za pomožno akcijo mesta Maribora pa 5000 Din. Za škropljenje občinske ceste Maribor—Kamniški drevored do gostilne Lovrenčič je klub prispeval 1000 Din.

Državna avtomobilska turneja kluba po Bosni, Dalmaciji, Črni gori in Srbiji se zaradi težkih ekonomskih razmer ni vršila, prav tako je izostal projektirani izlet v Trakoščan in Lepoglavo.

Tajniško poročilo je podal g. Sertič. V splošnem je omeniti, da je bilo število izdanih triptikov in karnetov ter mednarodnih uverenj za sedanje prilike razmeroma še dokaj ugodno. Število rednih članov znaša 108, število kolistov pa 90, skupaj torej 198, to je za 18 manj ko lani. Po navodilih upravnega odbora je tajništvo izdelalo in odposlalo »ešte-to vlog in predlogov na razne oblasti v zadevi izboljšanja cest, preuredbe in razsvetljave železniških prelazov, namestitve in premestitve mednarodnih varnostnih znakov in orientacijskih tabl, glede po nekod opažene animozitete javnih varnostnih organov napram vozačem motornih vozil in neprestanega kršenja cestno-policijskih predpisov po pešcih, biciklistih, vprežnih vozilih itd. Sploh se je vršilo udelestvovanje tajništva v smislu intencij upravnega odbora v cilju pridobitve čim večjih možnosti za razvoj našega avtomobilizma.

Nato je narodni poslanec g. Krejči spregovoril o državnih in avtonomnih davkih na avtomobile ter zagotovil, da stremijo vsi poslanci za tem, da se vse takse na avtomobile odpravijo in da se namesto njih obdavčijo samo pogonska sredstva. Iz blagajniškega poročila g. dr. Marina je razvidno, da znaša klubovo premoženje 52.876 Din. Proračun za leto 1934 znaša 86.105 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Sledilo je poročilo nadzornega odbora, nakar je bila vodstvu izrečena zaupnica s pohvalo.

Pri volitvah je bil v celoti izvoljen dosednji odbor s predsednikom g. Pinterjem na čelu. Le namesto g. Jurkoviča je bil izvoljen v odbor g. Miloš Oset.

Sport je zdrav, toda lahko se prehladite vsled majhne neprevidnosti, radi tega mislite takoj po prvih znakih na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki jamči za njihovo pristnost.

V. z. »JUGOFA« k. d. Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

Pri raznoterostih se je obravnavalo nekaj internih zadev. Na prošnjo odbora za gradnjo ceste Ruše—Sv. Areh je občni zbor sklenil prispevati 25.000 Din, in sicer 10.000 Din takoj, ostanek pa takrat, ko bodo dani izgledi, da se bo cesta dovršila.

Občni zbor je po soglasnem sklepu odposlal pokroviteljici našega avtomobilizma Nj. Vel. kraljici Mariji vdanostno brzojavko, istotako tudi predsedniku osrednjega Autokluba Nj. Vis. princu Pavlu ter pozdravno brzojavko centralnemu Avtoklubu v Beogradu.

Ptuj

Dobrodelni koncert Rdečega križa. Okrajni odbor Rdečega križa v Ptujju priredi jutri v torek 6. t. m. ob 20. uri v Mestnem gledališču dobrodelni koncert, pri katerem nastopi pevski zbor meščanske šole v Ptujju pod vodstvom strokovnega učitelja in znanega glasbenika Dragotina Hasla. Na sporedu so jugoslovanske mladinske pesmi. Ker so dohodki namenjeni revnim Haložanom in rudarjem iz trboveljskih revirjev, se občinstvo naproša, da se številno udeleži prireditve in s tem podpre dobrodelno akcijo Rdečega križa.

Policijska vest. Pretekli četrtek se je prijavil pri ptujski pomožni akciji mlad

človek in prosil za brezplačno kosilo, češ, da je na potu v domovino in je že dalje časa brezposeln. Ker so bili njegovi papirji v redu, se je njegovi prošnji ugodilo. Med tem je pristopil policijski stražnik in ga pozval, naj mu sledi na stražnico na majhen razgovor. Uspeh razgovora pa je bil ta, da je sledila aretacija, ker so ugotovili, da zasledujejo razne oblasti 27letnega brezposelnega delavca Ivana Supaniča iz Ivanjkovcev radi vlomov in tatvin. Ker se je dognalo, da je aretiranec istoveten z zasledovanim Supaničem, so ga dejali pod ključ in ga odpremijo k Okrožnemu sodišču v Celje, kjer nanj že čakajo in ga poznajo že od prej, ko je stanoval 7 mesecev v njih zaporih radi enakih deliktov.

Bat'a tudi v Ptujju. Tvrška Bat'a je najela za svoj obrat prostorne lokale v novi hiši primarija dr. Kuhanja v Trstenjakovi ulici.

Zagrebski magistratni uslužbenci izenačeni v plačah z državnimi. Zagrebska mestna občina bo reducirala plače svojim uslužbencem in jih izenačila z državnimi uslužbenci. To izenačenje bo prihranilo občinski blagajni 600.000 Din. Neizpremenjeni ostanejo dohodki samo onih občinskih uslužbencev, ki ne dobivajo na mesec 1200 Din.

Frédéric Boutet:

JAREM

Ko je ura odbila osem, je gospod Fosnage pritiskal na kljuko in zapustil svoje stanovanje. Napotil se je naravnost v trgovino in pisarniške prostore, ki so bili poleg nje v prizemlju.

Strojepiska ga je že čakala. Jela sta odpirati pošto. Med tem pa se je gospod Fosnage spomnil, da ima nujno sporočilo za gospoda Vansa in ji je dal zaprito pismo z njegovim naslovom.

Ko je strojepiska, gospodična Valerija odšla, je nekdo potrkal na vrata. Ne da bi čakala poziva, naj vstopi, se je prikazala na pragu ljubezniva plavalaska ter voščila dobro jutro.

»Kaj si že pokoncu, draga Henrijeta?« je vprašal oče. »Mislil sem, da boš po soareji pri Lavivierovih mnogo dalje spala...«

»Da, očka...« je odvrnila hčerka. »A danes... Govoriti moram s teboj o prav posebnih stvari...«

»Prosim...« je dejal gospod Fosnage in obletel Henrijeto z očmi od temena do nog. Vse na njej je bilo tako mično, preprosto in čedno.

»Očka, rada bi govorila s teboj o...«

»Kar začni!« jo je hrabil oče, boječ se, da mu ne bi imela sporočiti česa usodnega, na kar ne bi bil pripravljen.

»Vidiš, že nekaj dni se pripravljam na to, pa mi ne gre z jezika... Očka, pri tebi se bo te dni javil snubec.«

Gospod Fosnage je zadržal.

»Kdo je to?« je vprašal.

»Gospod... Viktor Armand. Dvori mi že več mesecev in jaz ga ljubim. Sinoči sv« se videla pri Lavivierovih. Ponovil mi je, kar je rekel že večkrat: da te obišče in zaprosi za mojo roko. Ker ga imam rada, ga nisem zavrnila...«

»Nu, če ga res ljubiš...«

»Da očka, res ga imam rada. Njega dišijo vse lastnosti, ki jih mora imeti dober mož. Sodim, da mu lahko postanem žena.«

Mirna, kakor je bila vedno, je Henrijeta govorila premišljeno in trezno, da je vsaka njena beseda vzbujala dokaz preudarnosti. In tako se je zgodilo, da je bil videti gospod Fosnage bolj razburjen od nje.

»Drago moje dete«, je dejal naposled, »vidim, da si dobro izbrala. Viktor Armand je dostojen mladenič. Poznam ga, da je pameten dečko, ki ga odlikujejo vse potrebne vrline: je pošten, resen in energičen. Živi tudi v dobrih razmerah, tako da ti ne bo treba trpeti pomanjkanja. Ne morem si kaj, da ne bi ustregel njegovi prošnji. Sporoči mu, da lahko pride.«

Henrijeta je objela očeta in ga nekajkrat zaporedoma poljubila. Potem je dejala:

»Še nekaj mi teži dušo. Namreč skrb: ti boš po mojem odhodu iz hiše sam. Zadnjih pet let, odkar si postal vdovec, sem jaz v gospodinjstvu nadomeščala mater. Storila sem vse, da se red ne spremeni, da ostane vse, kakor je bilo...«

Nastal je odmor. Gospod Fosnage je opazoval svojo hčer. Bila je prava podoba matere in zdelo se mu je, da se je pokojna Matilda sama pomladila, stopila iz groba in da stoji zdaj pred njim, kakor se je dogajalo za njunega skupnega življenja.

»Da«, je rekla Henrijeta, »ko se omožim, pojdem iz hiše. Saj veš, da ima Armand stanovanje v vili poleg tovarne. Morala se bom preseliti k njemu. Kdo bo potem vodil gospodinjstvo in hišo? Zato ne vem, ali je to, kar nameram, moja prava dolžnost in naloga.«

»Ljubo dete«, je dejal oče, »tvoja dolž-

nost je samo ena: da se omožiš in stopiš na pot, ki jo mora hoditi vsaka omožena ženska. Dobro, pojdi in piši gospodu Armandu, da se lahko javi, kadar mu je drago.«

Henrijeta je odšla, gospod Fosnage pa je ostal sam. Vstal je izza pisalne mize ter stopil nekaj korakov po sobi. Prevzemali so ga najrazličnejši občutki, ali nad vsemi je kraljeval eden, ki ga gospod Fosnage že dolgo ni pomnil. To je bil občutek veselosti. Vseh petdeset let svojega življenja ni okusil svobode. Bil je priklenjen že od ranega detinstva. Roditelja sta ga vzgajala tako, da je bil vedno zaposlen. Ko je dovršil šolo, je moral v trgovino. Ker je bil ubogljiv dečko, je bil vedno na vrvi. Jarem, ki sta ga vanj vklepala oče in mati, se mu je zdel tako neodpravljiv, da se ga ni upal stresti raz sebe. Dasi ga tudi pozneje ne bi smel, so poskrbeli dobri hišni prijatelji, ki so ga zelo zgodaj oženili z lepo Matildo. Nade, da bo po ženitvi prostejši, kakor prej, so se kmalu razblinile. Zakonski jarem ga je težil še bolj nego rodbinski. Matilda, resna in ljubezniva ženska, je postala njegova neomejena gospodarica. Gospod Fosnage ni smel ukreniti prav nič brez njenega znanja. Zoper njeno voljo se ni smel puntati, tudi če mu je kdaj bila storjena krivica. Tako razorožen je gospod Fosnage prenašal breme in jarem zakona in ko je Matilda umrla, se mu je zdelo, da je ni dovolj cenil in ljubil.

Zdaj pa ga je prevzela zavest darovane prostosti.

Kako bo z njo? To vprašanje mu je bilo nekoliko mučno. Po drugi strani pa je nazorno videl: Henrijeta pojde od hiše. Tudi tega jarma si ni upal sam od sebe vreči z ramen. Morala je najti pobudo sama. In sedaj? Sedaj je bil prost.

Dana mu je bila prilika, da živi kakor mu drago. Imel je dovolj denarja, bil je še dovolj čvrst in tudi starosti še ni čutil v udih in glavi.

Henrijeta se je omožila. In gospod Fosnage je nenadoma prišel v veliko zadrego, kaj naj počne sedaj. Spoznal je, da ni za svobodno življenje po restavracijah in gostilnah. Zdelo se mu je škoda časa, ki ga je prešedel tam za mizo. Poskusil je tudi dve, tri pustolovščine s kupljeno ljubeznijo. Videla se mu je brutalna in odklonil je take doživljaje kot skrajno priskutne.

Takrat je opazil, da je njegova strojepiska Valerija ženska lepe postave. Stara je bila sedemindvajset let. Štiri leta je služila pri njem, on pa je gledal nanjo le kakor na stroj, ki mu je določeno izvestno delo.

Skušal se ji je približati. Nu, Valerija je videla, kako je neroden in se mu je umaknila. Njega pa je to dražilo. Prišlo je tako daleč, da mu je zapretila z izstopom iz službe.

Prav to ga je pograbilo, da je prišel nekega dne v pisarno in ji rekel:

»Gospodična Valerija, ali mi hočete postati žena?«

Strojepiska ni dolgo pomišljala. Rekla je:

»Pristanem na vašo ponudbo, ker vidim, da niste ustvarjeni za samsko življenje.«

Ko ga je pogledala s črnimi očmi, je čital v njih veselje zaradi zmage, ki jo je bila izvojevala nad njim. In tedaj je razumel, da se vklepa v nov jarem, ki ne bo nič lažji od prejšnjega. Spoznal je namreč, da ne more živeti sam, da mu ni obstanka brez tovarišice, da je za svobodno življenje prepozno. Svobode se je bal, jarma pa se je bil do dobra privadil.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

44

Prva beseda, ki sem jo po dolgem molku slišala, me je napolnila z grozo. Predstojnica je pričela:

»Oče moj, jaz sem preklela!«

Silla sem se biti mirna. Poslušala sem dalje. Marsičesa nisem mogla razumeti, vendar je tudi to, kar sem razumela, zadostovalo, da mi pokaže nevarnost, v kateri sem bila. Kakšna ženska! Kakšna strašna ženska!

Po tej spovedi je sledilo nekaj lepših dni. Veselje se je zopet pojavilo v samostanski družini, in redovnice so se mi zato zahvaljevale, kar sem pa z ogorčenjem odklanjala. Tudi sama predstojnica se me ni več izogibala, še več, gledala me je prijazno in moja navzočnost ji je očito prijala. Trudila sem se na vse načine prikriti pred njo svoj odpor do nje, ki sem ga občutila odkar sem prisluškujoč izvedela za vso njeno pokvarjenost. Čez nekaj dni je zopet zapadla v globok molk, govorila je samo, »da« ali »ne«, hodila sama na sprehod in si ni naročala hrane. Nastopilo je neko vnetje, kuhala jo je vročina in iz nje so se ji porajali blazni prividi. Kadar je bila sama v postelji, je vedno mislila, da sem jaz pri njej. Govorila je v zmedenosti z menoj in me prosila, naj bom dobra. Če je slučajno zaslišala v svoji bližini korake, je zakričala:

»To je ona! Slišim njene korake, pokličite jo... Ne, ne, naj ostane!«

Zanimivo je bilo, da me nikoli ni zamenjala s katero drugo. Drugače je pa bila nejasna in se je včasih na gl. s smejala, kmalu nato pa krčevito jokala. Sestre so stale okoli nje. Nekatere so se tudi ž njo jokale. Nenadoma se je pa dvignila in govorila:

»Nisem še bila v cerkvi, nisem še molila k Bogu... vstati moram in se obleči... oblecite me!«

Če so jo zadržali, potem je prosila, naj ji dajo molitvenik, po katerem pa je samo listala, listala tudi še potem, ko je bila že na koncu, a njene oči so bile pri tem odostne in zmedene.

Neke noči je sama vstala in odšla v cerkev. Nekatere redovnice so ji sledile. Tam se je vrgla na stopnice pred oltarjem in med globokimi vzdihji molila. Potem je cerkev zapustila, pa se kmalu vrnila in mrmrala:

»Ona je tako nedolžno bitje, in če bi se s svojimi molitvami pridružila mojim molitvam...«

Tedaj je nenadoma prekinila svoj govor, se ozirala sem ter tja po praznih klopih ter pričela govoriti, kakor da bi v njih sedele redovnice:

»Odidite, odidite! Samo ona naj ostane z menoj! Ve niste zaslužile, da bi bile v njeni bližini. Če se vaši glasovi

vpletejo v njen glas, bodo vaši vsakdanji slavospevi uničili svetost njenega slavospeva; odidite dalje, izginite!«

Nato me je prosila, naj izprosim pri Gospodu zanjo milosti in pomoči. Dejala je, da veruje, da vidi v svojih strašnih vizijah samega Boga. Nebo je pokrito z bliski, kakor da bi se hotelo odpreti in jo s strelami uničiti; angeli se polagoma spuščajo dol in njena duša trepeče pred pogledom božanstva.

Prestrašena je tekala po cerkvi gori in dol, se skrivala v najtemnejše kote, se metala tam na tla in prosila milosti. Naposled je obležala negibno, kakor brez življenja, da so jo morali prenesti v celico.

Drugega dne ni imela niti pojma o vsem tem, kar je ponoči počela.

»Kje so sestre?« je vprašala. »Ne vidim nikogar več v tej hiši; sem ostala sama? So me vse zapustile, celo sestra Terezija? Prav so storile. Sestra Suzana je odšla. Lahko odidem in je ne bom srečala. Če jo pa srečam; vendar ne, saj je odšla... Srečen je samostan, v katerem živi. Pripovedovala bo vse svoji novi predstojnici: kaj si bo mislila o meni? Da ni sestra Terezija mrtva? Slišala sem, kako so vso noč zvonili mrtvaški zvonovi... Uboga dekle! Za vselej je preklela!... zaradi mene, po moji krivdi. Kaj bom dejala, ko bom stala pred njo, kaj bom odgovorila? Gorje meni, gorje meni!«

Drugič se dejala:

»So se vrline naše sestre? Recite jim, da sem nevarno bolna... Dvignite malo blazino... Zraka, zraka!... čudim se

pobito... glava mi gori... snemite mi čepico... moram se umiti... prinesite mi vode... več, več... roke so čiste, a madež na duši je ostal... Hotela bi biti mrtva, ali pa, da se nikoli ne bi bila rodila, potem ne bi tega nikoli videla!«

Nekega jutra so jo našli v njeni celici z zmršenimi lasmi, golimi nogami, peno na ustih; z rokami si je tiščala ušesa, oči je imela zaprte, telo pa krčevito pritisnjeno k zidu.

»Ostanite daleč od tega prepada«, je dejala, »ne slišite, kako kričijo dol? To je pekel. Vidim plamen in iz plamena slišim glasove, ki me kličejo. Gospod, usmili se me! Hitro, hitro! Zvonite, skličite sestre, molite zame in tudi jaz želim moliti... Toda, že tako zgodaj, sestre spijo; nisem zaprla vrat. Rada bi spala, pa ne morem.«

Neka sestra jo je hotela pomiriti:

»Težka skrb vas mori, draga mati, glajšajte si srce in povejte vzrok.«

»Poslušajte sestra Agata, pridite bliže, bliže, še bliže! Nihče naju ne sme slišati. Vse vam bom odkrila, pa me ne smete izdati. Ste jo videli?«

»Sem.«

»Kaj ne, da je v ponižnosti nihče ne dosega? Kako samo hodi, kako je ponosna, kako odločna, kako plemenita! Recite ji... ne, ničesar ji ne recite... Vi se ji ne smete približati, varuje jo angel nebeški, vidim ga, kako prihaja. Videli ga boste tudi vi in se boste preplašili. Ostanite; če pa greste k njej, kaj ji boste rekli? Recite ji nekaj, česar ne bi mogla razumeti.«

Sport

Triumf motornega in smučkega sporta

USPELA PRIREDITEV MARIBORSKEGA AKADEMSKEGA SABLJAŠKEGA KLUBA IN MOTOKLUBA.

Včeraj popoldne so se vršile v Mariboru že drugič motorne dirke s smučarji, in sicer tokrat na odprti cesti. Prireditelji so si izbrali progo Maribor — Kamnica in nazaj (5 km). Ni bilo lahko dirko tako organizirati, da se je končala brez nesreč, zato zaslužijo prireditelji vso pohvalo. Ze varnostni ukrepi so zahtevali velik aparat, administrativne priprave, ki so bile v rokah g. dr. Pihlerja, pa so zahtevale mnogo truda in požrtvovalnosti. Vodstvo prireditev je bilo v večjih rokah gg. Divjaka, Artončiča in Jurjavčiča in je dobro poslovalo, le glede točnosti je bilo nekaj pomanjkljivosti. Tako je bil start najavljen ob 14., prvi dirkači pa so startali komaj ob 14.30.

Zanimanje za dirko je bilo ogromno. Vzdolž Koroške ceste od Maribora do Kamnice in po Kamniškem drevoredu se je zgrnilo več tisoč ljudi, ki so vztrajali kljub mrazu do konca dirke. Na samem cilju pa so prireditvi prisostvovali zastopniki oblastev in sportnih društev. Navzoči so bili gg. okrajni glavar Milan Makar, magistratni ravnatelj Rodošek, dr. Tomišek, dr. Stamol in drugi. Zdravniško službo je imel g. dr. Wankmüller, ki pa ni imel prilike za intervencijo.

Rezultati so bili naslednji: **Motorji do 250 ccm:** 1. Alfonz Vresnik (Motoklub) in Franc Pobežin (MSK) v času 5:22, 2. Franc Ozvatič (Perun) in Edo Gerlušnik (Maraton) 7:39. **Motorji do 350 ccm:** 1. Alojz Čerič (Motoklub) in Zdravko Štangl (Maraton) 5:30, **Motorji do 500 ccm:** 1. Rudolf Lotz (Motoklub) in Koroša (ISSK Maribor) 6:21, 2. Roderik Jurjavčič (Motoklub) in dr. Pihler (MASK) 6:25, 3. Franc Šober (Perun) in Marjan Gala (SK. Železničar) 6:31. **Motorji s prikolico:** 1. Oto Dadiu (Motoklub) in Zdravko Štangl (Maraton) 5:10 (najboljši čas dneva), 2. Matija Višer (Perun) in Kristijan Voller (MSK) 6:10, 3. Zintauer Ludevik in Zintauer Helmut (Rapid) 6:44.

Po tej dirki se je vršila v Korošcevi ulici dirka z letočim startom na 800 m. Najboljši čas sta dosegla Rudolf Lotz in smučar Zdravko Štangl z motorjem »Puch« 250 ccm. Progo sta prevozila v času 24 sekund. Isti čas sta dosegla tudi Dadiu in Zdravko Štangl z motor-

jem »Indian« 350 ccm. 3. Rudolf Lotz in dr. Pihler 25.5 sek., 4. Vreznik in Pobežin 26 sekund.

Državno prvenstvo v smučanju. Včeraj so se končale letošnje tekme za državno smučko prvenstvo. Državni prvak v kombinaciji je postal Leopold (Nemčija). Najboljši Jugoslovan Albin Jakopič je zasedel tretje mesto. Na 4. mestu se je plasiral Bogo Šramel, na 5. Lovro Zemva, na 6. Franc Palme itd. Včeraj se je otvorila tudi nova skakalnica v Planici. Najdaljši skok je dosegel Norvežan Jahr, ki je dosegel 62 m. Franc Palme je skočil 55 in 60 m ter postavil nov jugoslovanski rekord v smučkem skoku.

Državno prvenstvo v umetnem drsanju, ki se je včeraj vršilo v Celju, se je končalo s sledečimi rezultati: Prvo mesto v mednarodnem tekmovanju je zasedel g. Zettelman iz Gradca, seniorski državni prvak je postal Polo Schwab (Ilirija, Ljubljana), juniorski pa Gvidon Sernec (Ilirija), Mariborčan Kurt Bühl (Rapid) je zasedel v juniorskem tekmovanju 2. mesto.

Včerašnje nogometne tekme.

Zagreb: Beograd:Zagreb 4:2 (0:1).
Novisad: NAK:Vojvodina 5:4 (3:2).
Beograd: Jugoslavija:Jedinstvo 7:1 (2:1).
Praga: Slavija:Teplitzer F. C. 5:1.
Sparta:Židenice 1:1.

Sokolstvo

Občni zbor Sokola Sv. Lenari v Slovenskih goricah

V soboto 27. januarja je bil v Sokolskem domu redni občni zbor našega društva. Zbora se je udeležilo 75 članov, članic in naraščaja.

Uvodoma je pozdravil starosta brat dr. Gorišek prisotnega župnega prosvetarja brata Lintnerja. Nato se je spominjal v toplih besedah umrlih bratov dr. Tavžlja in A. Potrča. Sledila so poročila društvenih funkcionarjev. Iz njih sledi, da šteje društvo 216 pripadnikov; telovadečega članstva, naraščaja in decembra 121. Prednjaški zbor šteje devet članov. V društvu deluje prosvetni od-

bor ter dramski in pevski odsek. Strojovna knjižnica ima 629 knjig, zabavna pa 596 knjig. Društvo se je udeležilo korporativno vseh telovadnih nastopov svojih čet v okrožju. Dne 13. mesta se je vršil okrožni zlet pri Sv. artu. S tem zletom je bila združena proslava 25letnega društvenega jubileja. Župne razstave ob priliki »Mariborskega tedna« se je udeležilo naše društvo z lepo zbirko fotografij, značk, diplom itd.

Pri volitvah je bil v celoti izvoljen zopet stari odbor z bratom dr. Goriškom na čelu. Nato se je vršila svečana zaobljuba na novo sprejetih članov in članic. Po končanem dnevnem redu je pozdravil zbor kot župni delegat župni prosvetar brat Lintner; nato je imel prav zanimivo predavanje. K sklepu je brat društveni prosvetar v kratkih besedah orisal 25letno »požrtvovalno« društveno delovanje našega brata staroste in načelnika. Ves občni zbor je pokazal, da vrši naše društvo prav uspešno svojo nacionalno in vzgojno poslanstvo ob naši severni meji. Zdravo!

IZ ŽUPNE UPRAVE. Širša seja župne uprave bo v četrtek 8. t. m. ob 19. uri v žuoni pisarni. Udeležba strogo obvezna. Zdravo!

Sankaške tekme Sokola Ruše. Na Svečnico je priredil ruški Sokol velike sankaške tekme od Ruške kočje v Ruše. Tekmovalo je 13 članov. Najboljši čas sta dosegla Ivan Pečar in Franjo Trc (14.39). Stedili so: Ivan Čuček (15.13), Fridolin Flakus (16.6), Jakob Spenga (16.9), Fridolin Janko (16.30). Naraščajnikov je tekmovalo 6; najboljši čas je

dosegel A. Urnavt (15.51), drugi je bil Alojz Kos (16.37), tretja Hilda Spenga (17.28). Izven konkurence je startalo 7 tekmovalcev. Najboljši čas je dosegla Jelica Robnikova (13.58) in napravila s tem rekord dneva; drugi je bil Kramer K. (14.5), tretji pa Hubert Dolinšek (14.14). Darila so darovali SPD Ruše, Pinter & Lenard, Maribor, ter manufakturnista Mastek in Majer iz Maribora. Sokolsko društvo se vsem darovalcem najiskrenejše zahvaljuje. Obenem bodi izrečena zahvala tudi gostilničarju br. Črnku, ki je daroval tekmovalcem čaj Zdravo!

Povsem ameriška oporoka.

V mestu Freesold v ameriški zvezni državi New Jersey je umrl nedavno neki bogataš, ki je zapustil res edinstveno oporoko. Del svojega velikega premoženja je daroval nekemu dečjemu domu, vsoto 100.000 dolarjev pa je določil za zgraditev velike slaščičarne, v kateri bodo prejemale poleti vsi otroci mesta po čedno porcijo sladoleda, seveda brezplačno.

Zverinski zločin steklarja.

V Lodžu na Poljskem je bil pred dnevi odkrit strašen zločin. Neki steklar je imel svojo ženo polnih 14 let zaprto v neki skrinji v kleti in jo je ves ta čas hranil samo s kuhinjskimi ostanke in odpadki. Nesrečnica je med svojim strašnim ujetništvom znorela. Steklar je pri zaslišanju izjavil, da je ženo zaprl v skrinjo zato, ker ga je baje pred 14 leti ogoljufala z nekim drugim moškim. Za to zakonolomstvo jo je hotel kaznovati na opisani strašni način.

Pouk

POUČIJEM NEMŠČINO
po hitri, lahki in zelo uspešni metodi. Naslov v upravi. 456

Prodam

MIZARSKO ORODJE
z lesom in materialom prodam ali oddam v najem celo delavnico. Kolarič Josip Sola varska ul. 7. 420

**Inventurna
PRODAJA**
ugoden nakup v 419

**Trpinovem
bazarju**

Mali oglasi

Razno

IŠČEM PRIČE,

oziroma očitvece karambola z motorjem, ki je bil 19. julija 1933. ob 6. uri zvečer na Tezmem pri Mariboru. Prijave naj se oddajo v mesnici Zaif, na Kralja Petra trgu 1. 459

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
oddam v najem. Zrkovska c. 38, Pobrežje. 455

SOBO IN KUHINJO,
z vrtno in kletjo oddam. Studenci, Kralja Petra c. 81. 446

Sobo odda

LEPA SVETLA SOBA

na ulico, tik Glavnega trga, z uporabo kopalnice se odda v podnajem solidnemu gospodu Pojasnila v upravi »Večernika«. 300

SOBO TAKOJ ODDAM.

Vpraša se: Studenci Aleksandrova c. 5. 45

Službo išče

DAM DIN 200.—

dotičnemu, ki mi preskrbi dobro in stalno službo sluga ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Večernika«. 460